

боротьби з корупцією) і послідовної реалізації системи взаємопов'язаних економічних, правових, організаційних і інформаційних заходів, спрямованих на утворення привабливого інвестиційного клімату.

Список літератури:

1. Худавердієва В.А. Стратегія залучення іноземних інвестицій у економіку України / В.А. Худавердієва // Фінанси України. – 2010. – № 6
2. Піхоцький В. Сучасні вимоги до реформування податкової системи в Україні // Економіст. -2006. -№11
3. Прямі іноземні інвестиції та технологічний трансфер у пострадянських країнах / Ред. Д. Дайкер; Пер. з англ. – К.: К.І.С., 2010.
4. Г.Я. Глуха. Прямі іноземні інвестиції в контексті економічного зростання/ Економічний нобелівський вісник. – 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://duep.edu/uploads/vidavnitstvo14/ekonomichnij-nobelivskij-visnik-114/7601>
5. Рейтинг інвестиційної привабливості регіонів, Інститут економічних досліджень та політичних консультацій/ щорічне видання. – Київ 2014. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ukrproject.gov.ua/sites/default/files/upload/rejting_investiciynoi_privablivosti_regioniv_2014_1

Оксана РОЗМАН

студентка економічного факультету

ДВНЗ “Ужгородський національний університет”

Науковий керівник :

к.е.н., доцент Огородник В.О.

КРАУДФАНДИНГ:

ПЕРСПЕКТИВИ ТА СПОСІБ ВПРОВАДЖЕННЯ В БАНКАХ УКРАЇНИ

За даними 2014 року Україна зайняла 63-тє місце у глобальному інноваційному рейтингу Global Innovation Index-2014 від Корнельського університету. За шкалою від 0 до 100 наша країна отримала в рейтингу індекс 36.26, опинившись між Бахрейном і Йорданією. Відповідно до вищевикладеного можна констатувати, що інноваційний розвиток України знаходиться на досить низькому рівні і потребує значного вдосконалення. Серед усього різноманіття інноваційних технологій вважаємо за потрібне виокремити і розглянути таке поняття як краудфандинг.

Краудфандинг (народне фінансування, від англ. crowd funding, crowd — «натопи», funding — «фінансування») – це колективне співробітництво людей (донорів), які добровільно об'єднують свої гроші або інші ресурси разом, як правило через Інтернет, щоб підтримати зусилля інших людей або організацій (реципієнтів) [1].

Краудфандинг можна розділити за наступними категоріями:

- За ціллю краудфандингового проекту.

1. Бізнес-проект.
2. Креативний.
3. Політичний.
4. Соціальний.

- За видом винагороди для спонсорів.

1. Без винагороди (пожертвування).
2. Нефінансова винагорода.
3. Фінансова винагорода (краудінсвестинг) [2].

При пожертвуванні донор абсолютно добровільно і без будь-якої корисливої мети робить свій вклад у проект. Найчастіше ця модель застосовується у соціальних, політичних і медичних проектах.

Нефінансова винагорода являється найбільш поширеною за кількістю платформ моделлю краудфандинга. Головною особливістю цієї моделі є отримання спонсором у відповідь на свою підтримку нефінансової винагороди, що може виражатися різними способами: у вигляді записаного альбому, запрошення на концерт, згадування у титрах, першого зразка виготовленого продукту і т. д.

Фінансова винагорода або ж краудінвестинг – це складова частина краудфандингу. Його основною характеристикою і особливістю є наявність фінансової винагороди, яку отримує спонсор в обмін на свою підтримку.

Реалізація краудфандингових проектів відбувається за допомогою спеціальних Інтернет-платформ. Найпопулярнішою на сьогоднішній день платформою є Kickstarter. Цей сайт можна вважати стандартом для інших сайтів такого роду. Тим не менше у Kickstarter чимало конкурентів. Різниця між усіма цими платформами перш за все у відсотках, які вони забирають собі у випадку вдалого збору необхідної суми. Відрізняються вони також форматом пропозицій і нюансами користувацьких інтерфейсів [3].

Як на практиці працюють краудфандингові проекти?

Кожен такий проект – це опис, блог, фото, відео. Все абсолютно прозоро. Для того, щоб запустити проект, необхідно залишити заявку. Кілька днів заявка розглядається модераторами обраної платформи, а далі майже все залежить від активності розробників проекту. При цьому працює принцип «все або нічого» - тобто потрібно зібрати суму повністю і до визначеного терміну, в іншому випадку всі вклади автоматично повернуться спонсорам [3].

Цілі краудфандингових проектів можуть бути найрізноманітнішими. Для прикладу Барак Обама у 2008 році тільки на етапі попередніх виборів зібрав біля \$272 млн. з трохи більше ніж двох мільйонів людей [4].

У 2013 році у мережі TOR була створена краудфандингова платформа для фінансування замовних вбивств [1].

Влітку 2014 року на платформі Kickstarter.com Зак Браун зміг зібрати \$55492 на приготування картопляного салату, що є одним із найуспішніших жартівливих проектів в історії краудфандингу [5].

Краудфандинг поволі поширюється світом, зокрема краудфандингові платформи створені вже й у Білорусії та Росії. Однак поки що не можна говорити про високий рівень їх популярності. Головною причиною цього є недовіра серед населення, що скоріш за все викликано негативним досвідом з фінансовими пірамідами.

В Україні поняття краудфандингу поки що маловідоме, однак на практиці цей вид фінансування застосовується вже давно. Варто лише згадати будівництво церков і храмів за рахунок народних пожертвувань та благодійних зборів. Також всім відомий сьогодні всеукраїнський збір коштів на потреби військових, який поводить у різних формах: SMS, платні дзвінки, прямі банківські перекази, збір коштів волонтерами і т. д.

У нашій державі краудфандинг, направлений на соціальні та економічні цілі, міг би стати потужним інструментом як на регіональному, так і на загальнодержавному рівні. За допомогою такого виду фінансування стало б набагато легше і доступніше вирішувати питання благоустрою міст: побудови дитячих і спортивних майданчиків, впорядкування прибудинкових територій, відновлення історичних будівель.

Поряд із соціальними і некомерційними завданнями краудфандинг також володіє потенціалом стати альтернативною формою фінансування бізнес-проектів на ранній стадії.

Перепонами для впровадження краудфандингу в Україні імовірно стане та ж причина, що і в сусідніх державах. Саме тому пропонується у якості платформ для краудфандингових проектів розглянути державні та комерційні банки. Найбільші з них співпрацюють з клієнтами протягом досить тривалого часу, а тому володіють довірою населення. Окрім того не потрібно витратити кошти на створення і обслуговування спеціальних платформ – вони вже є в наявності, - необхідно тільки дещо змінити їх, підлаштувавши під новий інструмент. Не тільки можливість, а й ефективність такої ідеї вже показав віддалений онлайн-банкінг сервіс Приват24, встановивши у особистих веб-кабінетах клієнтів функцію збору коштів на потреби армії. Інтернет-платформи на сьогоднішній день має переважна більшість українських банків: Дельта-Банк, Фінанси та кредит, Райффайзен Банк Аваль, Надра Банк та інші.

Передбачається, що юридичні та фізичні особи, які бажають створити проект, подаватимуть заявки до обраного банку, а той після перевірки документів (бізнес-планів, фінансових звітів і т. п.) укладатиме з ними договори.

Згодом, коли краудфандингові платформи в Україні здобудуть популярність і довіру населення, їх можна буде вивести з банків і зробити самостійними.

Пропонуємо застосовувати наступні методи популяризації і розвитку краудфандингу на початкових етапах:

1. Залучення інвестицій на краудфандингові платформи безкоштовно [6].

2. Створення місцевих та регіональних інвестиційних проектів [6]. Люди набагато охочіше даватимуть кошти на розвиток власного міста чи області, аніж на загальнодержавні проекти, тому варто створювати невеликі локальні проекти для фінансування, наприклад, закупки обладнання у лікарні, облаштування дитячих та спортивних майданчиків і т. п.

3. Система внутрішнього контролю за використанням зібраних коштів. Власники проектів/ідей повинні надавати звіти та документальні підтвердження щодо реалізації проектів. Для того, щоб мотивувати їх це робити, можна розробити грошову шкалу, згідно якої будуть встановлюватися обмеження на суми збору коштів [6].

4. Залучення середнього та великого бізнесу до участі у проектах [6].

Важливою складовою ефективного функціонування вітчизняної економіки в ринкових умовах є здатність фінансової системи адекватно реагувати на відповідні потреби, оскільки потужна фінансова система є необхідною умовою забезпечення сталого економічного зростання в Україні.

Досвід країн з розвинутою ринковою системою підтверджує, що одним з головних факторів постійного удосконалення фінансової системи загалом є застосування інноваційних фінансових інструментів. До їх числа відноситься краудфандинг.

А з усього вищевикладеного випливає, що в Україні краудфандинг має чималий потенціал і можливості для розвитку. Його головними перевагами є прозорість та те, що він відображає в першу чергу інтереси населення. Краудфандинг має всі шанси стати додатковим джерелом фінансування соціальної, культурної, економічної та інших сфер функціонування держави.

Список літератури:

1. Краудфандинг. [Електронний ресурс] – 2014. - Режим доступу: <https://ru.wikipedia.org/>

2. Что такое Краудфандинг? [Электронный ресурс] – 2013. - Режим доступа: http://crowdsourcing.ru/article/what_is_the_crowdfunding
3. Сеть в помощь! Что такое краудфандинг и каковы его перспективы в России. [Электронный ресурс] – 2011. - Режим доступа: http://www.chaskor.ru/article/set_v_pomoshch_22881
4. Джефф Хау. Краудсорсинг. Коллективный разум как инструмент развития бизнеса. [Электронный ресурс] – 2012. - Режим доступа: <http://nnm-club.me/forum/viewtopic.php?t=824067>
5. Вадим Елистратов. Картофельный салат собрал на Kickstarter более 55 тысяч долларов. [Электронный ресурс] – 2014. - Режим доступа: <http://tjournal.ru/paper/potatato-salad-55>
6. Социальный краудфандинг: российский и зарубежный опыт. Русини. CrowdConsulting 2013. [Электронный ресурс] – 2013. - Режим доступа: https://www.youtube.com/watch?v=ApNZCtICW_4&list=PL1s9qd904t11KAMdUAZgAdjDcbZYRoDyH#t=120

Богдана САС

*к.е.н., доцент кафедри банківського менеджменту та обліку
Тернопільський національний економічний університет*

ДЕРЖАВНА ІННОВАЦІЙНА ПОЛІТИКА НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Головною проблемою державної інноваційної політики є формування та забезпечення реалізації її пріоритетів як головних та найважливіших напрямів системної діяльності.

Державні пріоритети інноваційної діяльності викладені в Законі України "Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні", що визначає правові, економічні й організаційні засади формування та реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності в Україні.

Стратегічними пріоритетними напрямами на 2011-2021 роки такі:

- 1) освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії;
- 2) освоєння нових технологій високотехнологічного розвитку транспортної системи, ракетно-космічної галузі, авіа- і суднобудування, озброєння та військової техніки;
- 3) освоєння нових технологій виробництва матеріалів, їх оброблення і з'єднання, створення індустрії наноматеріалів та нанотехнологій;
- 4) технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу;
- 5) впровадження нових технологій та обладнання для якісного медичного обслуговування, лікування, фармацевтики;
- 6) широке застосування технологій більш чистого виробництва та охорони навколишнього природного середовища;
- 7) розвиток сучасних інформаційних, комунікаційних технологій, робототехніки.

Для реалізації середньострокових пріоритетних напрямів державою запроваджуються заходи щодо:

- 1) розвитку інноваційної інфраструктури;
- 2) першочергового розгляду заявок на винаходи, що відповідають середньостроковим пріоритетним напрямам загальнодержавного рівня;
- 3) різних видів фінансування інновацій.